

Mi lett belőled ifjú vegyész? – Vörös-Palya Dóra és Vörös Tamás

Mikor nyertél vagy értél el helyezést kémiai versenyeken?

Vörös-Palya Dóra: 2010-ben és 2011-ben is első helyezett lettem a kategóriámban az Irinyi János Kémiaversenyen, a kémia OKTV-n 2012-ben 17., 2013-ban 4. helyezett lettem. Kémiai diák-olimpiai válogatón is voltam, de nem kerültem be a csapatba.

Vörös Tamás: Irinyi versenyen 5., illetve 3. helyezést értem el 2006-ban és 2007-ben. Ugyanebben az évben 10. helyezett lettem az OKTV-n, 2008-ban 1., míg 2009-ben 4. (2008-ig még járt automatikusan érettségi is az OKTV döntősöknek, illetve a helyezés függvényében plusz pontok is, ez azóta sajnos már nincs így.) Kémiai diákolimpiákon 2008-ban ezüst-, illetve 2009-ben bronzérmeket szereztem. Az előbbi versenyt hazánk szervezte, a másikon (és a Kémiai Diákolimpiák történetében eddig egyedüliként) mind a négy résztvevő ugyanabból a gimnáziumi osztályból került ki, így több tekintetben is egy különleges olimpia volt.

Ki volt a felkészítő tanárod? Hogyan gondolsz vissza rá?

VPD: Elég különleges szituációban volt részem, ugyanis a gimnáziumban, ahol tanultam két kémiatanár volt: az apukám és az anyukám. Így végül az órarend szerinti órákon az apukám, Palya Tamás (Karacs Ferenc Gimnázium, Püspökladány, jelenleg Kölcsey Ferenc Gimnázium, Budapest) tanított, de emellett ő is és az anyukám is, Palyáné Berki Éva (Karacs Ferenc Gimnázium, Püspökladány, jelenleg Teleki Blanka Gimnázium, Budapest) rengeteget tanítottak az iskolán kívül is, segítettek a laboratórium gyakorlatokra való felkészülésben, és gyakorlatilag 0-24 órában válaszoltak az összes kérdésemre és szerencsére rábeszéltek, hogy ne csak mindig kémiázzak.

VT: Az ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium természet-tudományos tagozatán tanultam, a kémiatanárom Villányi Attila volt. Elsőként az általános iskolásoknak szervezett Hevesy György kémiaversenyen találkoztam vele, illetve itt hallottam az Apáczairól is. Mivel már ekkor érdeklődtem a kémia iránt, nagyon jó lehetőségnek tűnt, hogy az átlagosnál jóval magasabb óraszámban tanulhatok kémiát. Visszagondolva nagyon örülök, hogy ott tanulhattam, mind az ott szerzett élményekre, mind a tanáraimra szívesen emlékezek vissza.

Az emelt óraszám természetesen arra is lehetőséget nyújtott, hogy az alap tananyagon kívül olyan témakörökről is tanulhassunk, amelyeknek később a diákolimpia válogatókon/egyetemen is hasznát vehettük. Ebben Villányi Attilának nagy szerepe volt, a kémiaórák mellett szakköröket és versenyfelkészítő gyakorlatokat is tartott nekünk, amelyek nagyon sokat segítettek.

Milyen indíttatásból kezdte el a kémiával komolyabban foglalkozni?

VPD: Amióta csak kémiát tanulok, nagyon érdekesnek találtam ezt a tantárgyat. Az is sokat segített, hogy a matekot is nagyon szerettem, amit aztán a kémiai feladatok megoldása során is alkalmazhattam. Nagy lendületet adott, hogy 8. osztályos koromban bejutottam a Hevesy György kémiaverseny döntőjébe. Ezek miatt viszonylag korán eldöntöttem, hogy vegyész szeretnék lenni.

VT: 7. osztályos koromban kezdtem el kémiát tanulni, igyekeztem belőle jól teljesíteni, de igazán csak akkor kezdtem el vele a szabadidőmben is foglalkozni, amikor kiderült, hogy bejutottam a Hevesy verseny döntőjébe. Az akkori kezdeti lelkesedés aztán szerencsére azóta is tart, a gimnáziumi éveket követően kémia szakon tanultam tovább és a munka mellett diákolimpiai felkészítéseken és a KÖKÉL-en keresztül igyekszem továbbra is kapcsolatban maradni a kémiaversenyekkel.

Ismerted-e diákkorodban a KÖKÉL-t?

VPD: Igen, ismertem, 3 éven keresztül küldtem be a H feladatok megoldásait, 11. és 12. osztályban elég komolyan is vettem. Aztán egyetemistaként alig vártam, hogy én is részt vehessek a feladatok javításában. Egyébként ebbe a mai napig igyekszem bekapcsolódni.

VT: Igen, kezdetben az akkori K pontversenyben vettem részt, majd 10. osztálytól kezdve már a H pontverseny feladataira küldtem be megoldásokat. Ezek a feladatok is egy gyakorlási lehetőséget jelentettek a diákolimpiai válogatóra/OKTV-re, emiatt is biztatom a jelenlegi középiskolásokat, hogy vegyenek részt a pontversenyekben!

Az egyetemi évek alatt több feladatot is tűztem ki a KÖKÉL-ben, illetve a javításban is részt vettem/részt veszek. Mint utólag kiderült, többek között Dóri megoldásait is javítottam, bár akkor még nem ismertük egymást.

Hozzásegítettek-e a pályaválasztásodhoz a versenyeken elért eredmények?

VPD: Persze, azért jó érzés ha az ember olyasmivel foglalkozik, amivel kiemelkedik a többiek közül.

VT: Ha maguk a konkrét eredmények nem is – sok esetben egy-egy apróságon is múlhat néhány helyezés egy versenyen – az, hogy részt vettem OKTV-n/diákolimpián, és ezáltal jobban elmélyültem a kémiában, mindenképpen sokat segített.

Mi a végzettséged és a pillanatnyi foglalkozásod? Maradtál-e a kémiai pályán?

VPD: Az ELTE-n végeztem el a kémia alapszakot, majd a vegyész mesterszakot. Ezt követően a Richter Gedeonnál kezdtem el dolgozni kutató-fejlesztő analitikusként, bár még csak néhány hónapja.

VT: Dórihoz hasonlóan az ELTE-n végeztem kémia BSc, majd vegyész MSc szakot. Ezt követően felvételt nyertem az egyetem doktori iskolájába, jelenleg doktorjelölt vagyok. A tanulmányok befejezése mellett a Balassi Intézetben tanítok kémiát.

Nyertél-e más versenyt, ösztöndíjat (hazait, külföldit)?

VPD: 2014-ben az ELTE Kémiai Intézet Házi Tudományos Diákköri Konferenciáján (TDK) 2. díjat nyertem. Egyetemi tanulmányaim alatt négyszer nyertem el a Köztársasági Ösztöndíjat, kétszer pedig az ELTE TTK Kar Kiváló Hallgatója címet.

VT: Szintén házi TDK-n nyertem 3., illetve 2. díjat, valamint négy alkalommal megkaptam a Köztársasági Ösztöndíjat és a Kar Kiváló

Hallgatója díjat. Már a doktori iskola éveiben az Új Nemzeti Kiválóság Program (ÚNKP) ösztöndíját is elnyertem, ennek keretében aminosav konformerek vizsgálatával foglalkoztam.

Mit üzensz a ma kémia iránt érdeklődő diákoknak?

VPD és VT: Bár egyre nehezebbek a körülmények, hiszen a természettudományos tantárgyak, köztük a kémia óraszámát is folyamatosan csökkentik, ne adják fel, gyakoroljanak, tanuljanak, mert megéri. Az egyetemen és a munkakeresés során jöttünk rá, hogy mennyi érdekes területe van ennek a tudománynak, mindenki megtalálhatja azt, ami számára a leginkább izgalmas.

Mi az, amit mindenképp szeretnéd, ha megtudnának rólad? Pl. Mi a hobbid - a kémián kívül?

VPD: Mindketten nagyon szeretünk utazni, próbálunk minél több várost, országot felfedezni. Az utazást megelőző várakozást is nagyon szeretem, amikor Tomival kitaláljuk, hogy mit fogunk megnézni.

Emellett nagyon szeretek olvasni, a kedvenc íróm Szabó Magda (de két kedvencem a Für Elise és a Katalin utca közül már nem tudnék választani).

VT: Ha időm engedi, szívesen utazok, ezek közül több is diákolimpiákhoz kapcsolódik: 2016-ban részt vettünk a Kémiai Diákolimpia szervezésében Grúziában, valamint 2011 óta 6 alkalommal voltam a Junior Természettudományi Diákolimpia csapatának kísérője is.